

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kävelyn ja pyöräliikenteen ajankohtaiset asiat liikenne- ja viestintäministeriössä

Kävelyn ja pyöräliikenteen foorumi, 30.9.2026

Edgar Pyhälä

Kestävän liikkumisen ajankohtaiset

- Sosiaalisen ilmastosuunnitelman viimeistely
- Liikenneturvallisuusstrategian päivitys
- Arviomuistio tieliikennelain muutostarpeista
- LVM:n virkapuheenvuoro

EU:n sosiaalinen ilmastorahasto kävelyn ja pyöräliikenteen edistämässä

EU:n sosiaalinen ilmastorahasto

- Perustettu asetuksella (EU) 2023/955 vuosille 2026-2032
- Tarkoitettu lievittämään EU:n uuden päästökaupan (ETS2) vaikutuksia haavoittuviin kotitalouksiin ja mikroyrityksiin
- Energia- ja liikenneköyhyyden riskin välttäminen
- Kokonaisrahoitus Suomessa on 464 milj. euroa sisältäen kansallisen osarahoitusosuuden (25 %)
 - Suomen saanto SCF:stä 350 milj. euroa

Sosiaalinen ilmastosuunnitelma

- Jäsenvaltioiden laadittava kansallinen suunnitelma rahoituksen käytöstä 6/2025 mennessä (YM, LVM, muut ministeriöt)
- Suomen sosiaalisen ilmastosuunnitelmaluonnoksen lausuntokierros päättyi elokuussa 2026
- **Suunnitelmaan on sisällyttävä kansallisia toimenpiteitä ja investointeja**
 - (a) **joilla lievitetään haavoittuvuutta tieliikenteen** ja rakennusten erillislämmityksen polttoaineiden **hinnannousulle** (ja laajemmin puututaan liikenneköyhyyden ja energiaköyhyyden riskiin);
 - (b) jotka edistävät unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista;
 - (c) jotka eivät aiheuta merkittävää haittaa unionin muiden ympäristötavoitteiden saavuttamiselle

Kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuurin tuki

Tavanomainen kansallisella rahoituksella toteutettava tuki

- Rahoitustaso vuosina 2026–2029 laskennallisesti 1,8 milj. euroa vuodessa
- Vuodesta 2030 alkaen esitetään 2 milj. euron vuotuista korotusta (Liikenne 12)
- Tuki on kaikkien kuntien haettavissa, omarahoitusosuus 50 %
- Kävelyä tai pyöräilyä edistävät infrahankkeet ja edistämishjelmat

Sosiaalisesta ilmastorahastosta suunniteltu tuki

- Lisäinen kansalliseen tukeen nähden
- Rahoitus vuosina 2027-2032 yhteensä **52,5 milj. euroa**
 - 80 % kävelyn ja pyöräliikenteen väylien rakentamiseen ja parantamiseen
 - 20 % muihin turvallisuutta ja olosuhteita parantaviin infratoimenpiteisiin
- Hakukierrokset järjestettäisiin 2028-2030
- Kohdennettava pienituloisille ja muista syistä haavoittuville
- Kuntien omarahoitusosuus 25 %

Tuen kohdentaminen

- Alle 100 000 asukkaan kunnat
- Kunnan pienituloisuusaste keskimääräistä suurempaa (yli 13,8 %)
- Joukkoliikenteen saatavuuden puutteita

Hakukelpoiset kunnat

Euroopan komissio edellyttää tuen kohdentamisen osoittamista kunnan sisällä

- Pienituloisten kotitalouksien tai väestön osuus hankealueella

Lisäksi arvio hankkeen vaikutuksista muulla tavoin **haavoittuvien väestöryhmien edellytyksistä liikkua ja saavuttaa arjen keskeiset palvelut. Haavoittuvuutta voidaan kuvata seuraavilla indikaattoreilla:**

Kunnan kohdennus
taloudellisesti ja muulla tavoin
haavoittuviin hankealueella

- Pienituloisten autottomien kotitalouksien osuus
 - Ikääntyneiden sekä lasten ja nuorten osuus
 - Peruspalvelujen saavutettavuus ilman autoa tai joukkoliikenteellä
- Traficom voi esittää hakuilmoituksessa muita valtionavustushauissa käytettyjä vakiintuneita arviointikriteerejä

Lausuntopalaute

Käyttökohteet

- Rahoitusjakoa ja eri hanketyyppien määrittelyä toivottiin täsmennettävän:
 - kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuurin kehittämis-, parantamis- sekä turvallisuutta lisäävien hankkeiden laaja huomioiminen
 - palautteessa esillä myös kaupunkipyöräjärjestelmät, valtion väyläverkon jkpp-kohteet
- Rakennettuja kilometrejä tavoitemittarina kritisoitiin

Rajaukset ja hakukriteerit

- Kuntatason rajauksia kritisoitiin:
 - liikenneköyhyyttä ja saavutettavuuden ongelmia esiintyy myös suurissa kaupungeissa
 - kriteereissä ei tulisi katsoa pienituloisuutta kuntatasolla, vaan kohdentamista paikallisemmalla tasolla
 - joukkoliikenteen saavutettavuuden käyttö kohdentamiskriteerinä jakoi näkemyksiä

Viestintä ja hakuprosessi

- Avustuksesta tiedottaminen (ml. tukikelpoisten kuntien lista) ja tukimateriaalit ajoissa, jotta kunnilla on riittävästi aikaa valmistautua hakuun

Seuraavat askelet

- Suunnitelman viimeistely (syys-lokakuu 2026)
- Valtioneuvostokäsittely (syksy 2026)
- Toimittaminen komissiolle (2026)
- Budjettipäätökset ja toimeenpanolain valmistelu (2027)
- Rahoitushakujen avaaminen (2028)

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!